

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Медичної частини № 78 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я
Державної кримінально-виконавчої служби України» у Хмельницькій
області»**

13.07.2023

м. Хмельницький, 2023 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 13.07.2023 групою НПМ здійснено відвідування медичної частини № 78 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Хмельницькій області».

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Шейгец Оксана Миронівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Осередчук Ольга Михайлівна, представник громадської організації.

Медична частина № 78 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Хмельницькій області» (далі – медична частина) знаходиться за адресою: вул. Паркова, 9, с. Райківці, Хмельницький район, Хмельницька область, 31356.

Керівництво медичної частини:

Осташ Олег Леонтійович, завідувач медичної частини, лікар.

Медична частина розташована на території ДУ «Райківецька виправна колонія (№78)» (далі - установа) та здійснює медичний контроль за станом здоров'я та надання амбулаторної медичної допомоги особам, які тримаються в установі, ліміт наповнення якої – 1198 осіб. На день візиту в установі утримувалось 559 осіб, які перебувають на медичному обслуговуванні в медичній частині. З них на профілактичних обліках перебуває 84 особи: 18 засуджених - схильних до суїциду; 15- схильних до членоушкодження; 2 - схильних до втечі; 6 - схильних до нападу; 43 - відторгнуті загалом та 51 засуджений, які вчинили злісні порушення.

Під час відвідування установи на стаціонарному лікуванні перебувало 4 особи.

Штатна чисельність медичної частини укомплектована посадами: лікар - терапевт – 1,5 од., лікар-стоматолог – 0,5 од., лікар-нарколог – 0,5 од., лікар-психіатр – 0,5 од., лікар-з ультразвукової діагностики - 0,5 од., лікар-рентгенолог – 0,5 од., фельдшери – 5,5 од., сестра медична зі стоматології – 0,5 од., рентген лаборант – 0,5 од., асистент фармацевта – 1,0 од., молодша медична сестра – 0,5 од., лаборант – 1 од. Залишається вакантною посада лікаря психіатра – 0,5 од.

Вакантних посад в медичній частині не має.

Медична частина розміщені в окремії двоповерховій будівлі та має такі приміщення: кабінет завідувача медичної частини, кабінети лікарів стоматолога, терапевта, нарколога, маніпуляційна, рентген-кабінет, флюорографічний кабінет, приміщення клініко-діагностичної лабораторії, кімната відпочинку фельдшерів, санпропускник з душовою, санвузол, кімната прийому їжі, архів.

Стаціонар медичної частини складається з 14 палат, з яких, 4 палати відокремлені до інфекційного ізолятору для хворих на туберкульоз.

В медичній частині наказом визначений працівник, відповідальний за збір мокротиння у засуджених з підозрою на туберкульоз. Пункт збору мокротиння облаштована на подвір'ї.

По прибуттю до установи із засудженими проводять профілактичну бесіду стосовно профілактики розповсюдження ВІЛ-інфекції. Медична частина забезпечена швидкими тестами на виявлення ВІЛ та препарати для проведення антиретровірусної терапії (далі – АРТ) в достатній кількості.

На день візиту на обліку перебувало 39 ВІЛ-інфікованих осіб, які отримують антиретровірусну терапію (далі – АРТ).

Приміщення медичної частини обладнані ультрафіолетовими та бактерицидними опромінювачами. В медичній частині здійснюється цілодобове чергування медичного працівника (фельдшер) для надання невідкладної медичної допомоги та забезпечення засуджених лікарськими засобами.

Під час особистих спілкувань із 23 засудженими скарг на медичну допомогу, та таких, що свідчили би про катування, нелюдське та таке, що принижує гідність, поводження і покарання, не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування медичної частини не здійснювалось. Проте, відвідування ДУ «Райківецька виправна колонія (№ 78)», в т.ч. медичної частини, здійснено 07.05.2020.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. Під час вивчення медичної документації виявлено, що в медичній частині ведеться журнал реєстрації амбулаторних пацієнтів, назва якого та форма не відповідає вимогам встановленим у пункті 2 глави 4 розділу II Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі, який затверджено наказом Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я від 15.08.2014 за №1348/5/572 (далі – Порядок). Тому, згідно із записами за результатами проведеного амбулаторного прийому засуджених не можливо з'ясувати яким лікарем здійснювався прийом та рекомендації надані за результатами звернення засудженого до медчастини (фото 1).

2. Журнал обліку прийому хворих у стаціонар та відмов у госпіталізації також не відповідає затвердженій формі визначений у пункті 4 глави 5 розділу II Порядку (фото 2).

3. Особам з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів пропонується лише детоксикаційна терапія без проведення замісної підтримувальної терапії, що порушує їх право на вибір методів лікування відповідно до статті 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

4. У порушення вимог Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами, затверджених наказом МОЗ від 03.08.2020 № 1777, в медичній частині обладнано лише один ізолятор для

інфекційних хворих, що унеможлиблює одночасного розміщення хворих на інфекційні захворювання окремо один від одного та інших засуджених.

5. Палати-камери в медичній частині не відповідають пунктам 8.3.2.4 та 8.3.2.7. розділу Державних будівельних норм України для будинків і споруд закладів охорони здоров'я, зокрема, відсутні санітарно-гігієнічні приміщення із зоною для душа, шафи для зберігання речей (особисті речі засуджені складають на стільці та приліжкові тумбочки) (фото 3, 4).

6. Засуджені вживають воду з централізованого водопостачання, що порушує статтю 7 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».

Порушення права засуджених на належну стоматологічну допомогу.

7. Медична частина не оснащена дентальним рентгенологічним апаратом, у зв'язку з чим засудженим не поводить поглиблене стоматологічне обстеження, що не забезпечує у разі необхідності своєчасного надання їм стоматологічної допомоги. Окрім того, в аптеці стоматологічного кабінету відсутні пломбувальні матеріали, що унеможлиблює виконання пломбування зубів. Серед видів стоматологічної допомоги переважно використовується видалення (екстракція) зубів, що обмежує право пацієнтів на отримання належної стоматологічної допомоги.

Порушення прав осіб хворих на вірусний гепатит С.

8. У 2023 році в медичній частині за допомогою експрес-тестів на наявність антитіл на вірусний гепатит С (далі - ВГС) обстежено 262 засуджених. За результатами проведення лабораторних досліджень на наявність антитіл на вірусний гепатит С у 102 засуджених виявлено підозру на ВГС. Однак, в порушення вимог «Стандартів медичної допомоги при вірусному гепатиті С у дорослих», затверджених Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15.01.2021 № 51, в'язням не проведено ПЛР тестування, у зв'язку з відсутністю необхідного діагностичного матеріалу. Відповідно вони не отримують необхідного лікування, що може призвести до погіршення стану їх здоров'я та поширення зазначеного інфекційного захворювання серед інших засуджених та ув'язнених осіб.

Порушення права в'язнів на належні санітарно-гігієнічні умови перебування в умовах закладу охорони здоров'я.

9. Відповідно до статті 22 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни зобов'язані утримувати надані в користування чи належні їм на праві власності жилі, виробничі, побутові та інші приміщення відповідно до вимог санітарних норм. Зокрема, приміщення медичної частини потребують проведення ремонтних робіт, зокрема: інфекційний ізолятор для хворих на туберкульоз та більша частина палат для осіб хворих на соматичні захворювання, санітарно-гігієнічні приміщення потребують проведення ремонтних робіт (фото 5).

10. У приміщенні медичної частини для зберігання лікарських засобів відсутня можливість підтримання температури повітря відповідно до вимог інструкцій про застосування лікарських засобів у літній період (відсутній кондиціонер) (п.4 розд. II абз.9 п.3 розд.V наказу МОЗ № 584 у редакції наказу МОЗ № 610 від 03.04.2022).

Порушення права на ефективні засоби юридичного захисту (стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 40, 57, 59 Конституції України)

11. На інформаційних стендах медичної частини відсутня інформація та номери гарячих ліній, адреси Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Офісу Генерального прокурора, Міністерства охорони здоров'я України, ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України», центрів з надання безоплатної правової допомоги, у зв'язку з чим засуджені позбавлені інформації щодо свого юридичного захисту та звернення у разі порушення їх прав.

Порушення права осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

12. В установі перебуває 21 особа з встановленою інвалідністю, з них 3 засуджених з II групою, 18 - з інвалідністю III групи. У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2 - 17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення», медична частина не пристосована для утримання осіб з інвалідністю (відсутні пандуси, підйомники до стаціонару, який знаходиться на другому поверсі).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України»:

1. Опрацювати питання щодо фінансування філії «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби» у Хмельницькій області з метою приведення умов надання медичної допомоги у медичній частині №78 відповідно до національного законодавства та міжнародних стандартів для засуджених осіб.

2. Забезпечити контроль за усуненням порушень виявлених в ході відвідування установи.

2. Філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Хмельницькій області:

2.1. Забезпечити:

- наявність у складі медичної частини стаціонару інфекційного ізолятора для хворих на дихальні та/або кишкові інфекції, ізолятор для хворих на психічні захворювання;

- контроль за веденням медичної документації;

- дотримання у медичній частині вимог інфекційного контролю.

2.2. Опрацювати питання забезпечення ув'язнених та засуджених, які перебувають у установі обстеженням на Вірусний гепатит С та лікуванням Вірусного гепатиту С.

2.3. Вжити заходів щодо проведення ремонтних робіт в приміщеннях медичної частини.

3. Медичній частині № 78 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Хмельницькій області:

3.1. Забезпечити:

- приведення медичної документації у відповідності до вимог затверджених наказом Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я від 15.08.2014 за №1348/5/572;

- створення у складі медичної частини стаціонару інфекційного ізолятору для хворих на дихальні та/або кишкові інфекції, ізолятор для хворих на психічні захворювання;

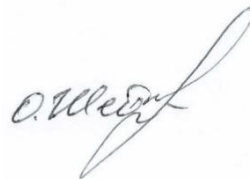
- проведення ремонтних робіт у приміщеннях медичної частини, стаціонарі;

- доступність для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення у приміщеннях медичної частини

- висвітлення на інформаційних стендах медичної частини інформації про номери гарячих ліній, адреси Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Офісу Генерального прокурора, Міністерства охорони здоров'я України, ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України», центрів з надання безоплатної правової допомоги, тощо.

Додаток: фотоматеріали на 2 арк. у 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Верховної Ради
України з прав людини**

Оксана ШЕЙГЕЦ

Фото 1

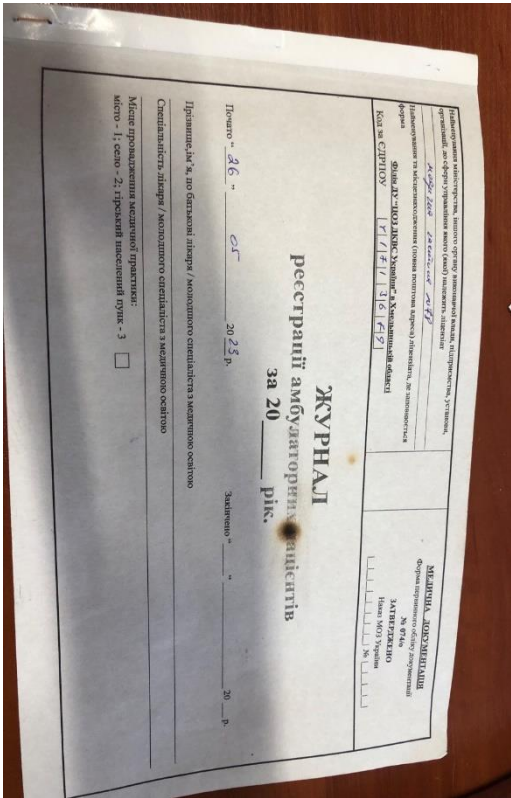

Фото 2

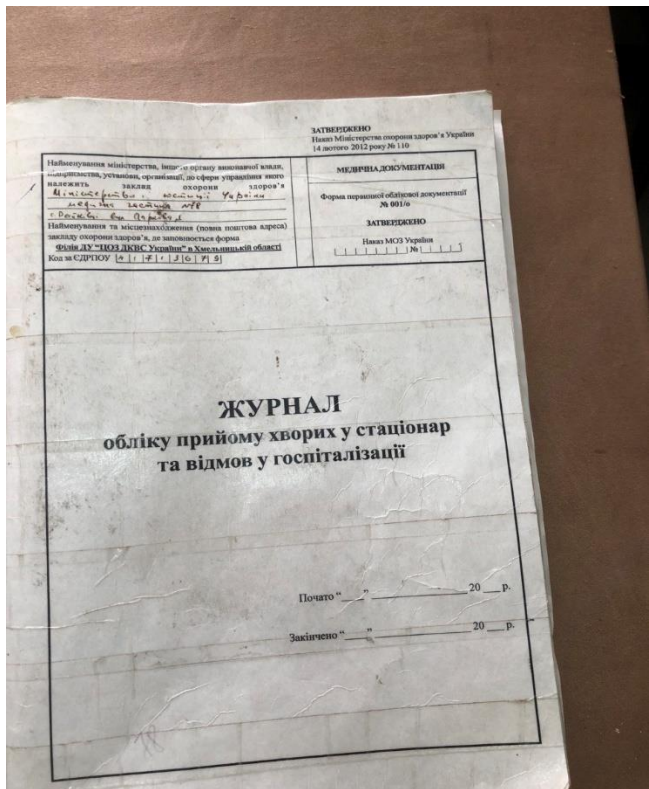

Фото 3

фото 4

Φοτο 5

